

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO
I SPORTU
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 06 października 2021 r.

BAK.0802.13.2021

Pan
Radosław Jedynak
Prezes Zarządu
Polskiego Związku Szachowego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 i art. 16 ust. 1-3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ w związku z art. 16 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. *o sporcie*² została przeprowadzona kontrola w Polskim Związku Szachowym, zwanym dalej *PZSzach* lub *Związkiem*, obejmująca:

1. Zgodność działalności PZSzach z przepisami prawa, postanowieniami statutu i regulaminów wewnętrznych w 2020 r.
2. Prawdopodobieństwo wykorzystania dotacji celowych i realizacja wybranych umów o dofinansowanie zadania publicznego zawartych w 2020 r. ze Skarbem Państwa – ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w terminie od 21 czerwca do 31 lipca 2021 r., na podstawie upoważnienia Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu³ Nr 187/U/2021/MKDNiS z dnia 11 czerwca 2021 r. przez p. Pawła Kwarcianego – głównego specjalistę Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu⁴.

Zgodnie z art. 47 w zw. z art. 46 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję Panu Wystąpienie pokontrolne.

Działalność Związku w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami⁵.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224, dalej: „*ustawa o kontroli w administracji rządowej*”.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1133, dalej: „*ustawa o sporcie*”.

³ Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu powołany na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (Dz. U. poz. 1717, z późn. zm.).

⁴ Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (dalej: „Ministerstwo”) utworzone w drodze przekształcenia z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (Dz. U. z 2021 r. poz. 360).

⁵ Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywną, pozytywną z zastrzeżeniami, negatywną. W sytuacji znacznego stopnia skomplikowania zagadnień w danym obszarze, bądź utrudnionej możliwości dokonania oceny według wskazanej skali, dopuszcza się możliwość zastosowania oceny opisowej.

I. Sytuacja prawno-finansowa Związku

1. Uregulowania prawno-administracyjne

PZSzach jest polskim związkiem sportowym w rozumieniu art. 7 ustawy o sporcie, zrzeszającym stowarzyszenia, kluby i organizacje szachowe. Związek działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności przepisami ustawy o sporcie, ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁶, ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach⁷ oraz zapisami statutu.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał statut PZSzach uchwalony przez Walne Zgromadzenie Delegatów Związku w dniu 18 czerwca 2016 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi w dniu 10 czerwca 2018 r.⁸

Postanowienia statutów były zgodne z przepisami ustawy o sporcie.

Decyzją nr 13 z dnia 18 sierpnia 2016 roku Minister Sportu i Turystyki zatwierdził statut Związku uchwalony przez Walne Zgromadzenie Delegatów PZSzach w dniu 18 czerwca 2016 roku. Decyzją nr 34/2018/DP z dnia 13 grudnia 2018 roku Minister Sportu i Turystyki zatwierdził zmiany statutu Związku uchwalone przez Walne Zgromadzenie Delegatów PZSzach w dniu 10 czerwca 2018 roku.

Zgodnie ze statutem (§ 9 statutu), celem Związku jest rozwój i popularyzacja sportu szachowego, organizacja i prowadzenie współzawodnictwa sportowego, koordynacja działań wojewódzkich związków szachowych, ze szczególnym uwzględnieniem wyczynu sportowego w grze bezpośredniej, w rozwiązywaniu zadań szachowych, w grze korespondencyjnej i kompozycji szachowej oraz ustanawianie i realizacja reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym w sporcie szachowym. Celem Związku jest również prowadzenie działań w zakresie pożytku publicznego, w szczególności wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, a także prowadzenie działań w zakresie propagowania kultury, w szczególności wiedzy historycznej na temat szachów.

Powyższe cele Związek realizuje przede wszystkim poprzez:

- a) nadawanie wojewódzkim związkom szachowym pełnomocnictwa PZSzach do działania na obszarze jednego województwa,
- b) organizowanie, prowadzenie i nadzór nad współzawodnictwem sportowym, a w szczególności imprez z cyklu indywidualnych i drużynowych mistrzostw Polski,
- c) planowanie, prowadzenie i organizowanie szkolenia zawodników, trenerów, instruktorów, sędziów oraz działaczy,
- d) integrowanie środowiska szachowego,
- e) prowadzenie działalności wychowawczej i popularyzatorskiej w zakresie kultury szachowej,
- f) przygotowywanie kadry narodowej do uczestnictwa w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym,
- g) reprezentowanie sportu szachowego w międzynarodowych organizacjach szachowych oraz organizowanie udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym,
- h) organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży na obozach szachowych,
- i) promocję i organizację wolontariatu podczas organizowanych imprez i turniejów szachowych,

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm., dalej: „ustawa o działalności pożytku publicznego”.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 2261, dalej: „ustawa Prawo o stowarzyszeniach”.

⁸ Zmiany dokonane zgodnie z uchwałą nr 4/2018 Walnego Zgromadzenia Delegatów PZSzach z 10 czerwca 2018 r.

- j) wydawanie książek i czasopism o tematyce szachowej, publikowanie treści szachowych w internecie, radiu i telewizji,
- k) wspieranie upowszechniania sportu szachowego w środowiskach osób niepełnosprawnych,
- l) promocję sprawności intelektualnej i organizowanie akcji zwalczających patologie w tym zakresie,
- m) ustanawianie i finansowanie okresowych stypendiów dla zawodników.

PZSzach jest organizacją typu non-profit, a ewentualne dochody przeznacza w całości na realizację zadań statutowych oraz w zakresie pożytku publicznego. Dla uzupełnienia środków finansowych na realizację celów statutowych PZSzach może prowadzić działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie (§ 10 statutu).

2. Regulacje wewnętrzne obejmujące gospodarkę finansową

W okresie objętym kontrolą w PZSzach obowiązywała Polityka rachunkowości PZSzach – wprowadzona uchwałą Zarządu PZSzach, obowiązująca od 01 stycznia 2010 r., zmieniona aneksami z dnia 19 stycznia 2013 r., 15 stycznia 2018 r. oraz 15 stycznia 2019 r.

W okresie objętym kontrolą w PZSzach nie obowiązywały przepisy regulujące kwestię udzielania zamówień publicznych. Od 03 lutego 2021 r. wprowadzony został uchwałą Zarządu PZSzach nr 9/02/2021 *Regulamin udzielania zamówień przez Polski Związek Szachowy*.

3. Działalność Władz PZSzach

Zgodnie z § 18 statutu PZSzach Władzami Związku są:

- 1) Krajowy Zjazd Delegatów,
- 2) Zarząd,
- 3) Komisja Rewizyjna.

1) Walne Zgromadzenie Delegatów

Walne Zgromadzenie Delegatów pełni najwyższą władzę Związku (§ 21 ust. 1 statutu). Zgodnie z § 21 ust. 9 statutu Walne Zgromadzenie Delegatów może być zwyczajne lub nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenia Delegatów zwoływane są przez Zarząd PZSzach i dzielą się na:

- Walne Zgromadzenie Sprawozdawczo-Wyborcze, zwoływane raz na 4 lata;
- Walne Zgromadzenie Sprawozdawcze zwoływane raz w roku.

Obowiązki i kompetencje zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Delegatów zostały określone w § 22 statutu i należą do nich m.in.

- uchwalanie generalnych kierunków działalności PZSzach,
- rozpatrywanie sprawozdań władz PZSzach,
- udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi,
- wybór w odrębnych głosowaniach Prezesa, Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej,
- podejmowanie uchwały o rozwiązaniu się PZSzach oraz o oszacowaniu i przeznaczeniu jego majątku,
- podejmowanie uchwał o odwołaniu Prezesa, Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej,

- rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu PZSzach w sprawie wykluczenia lub zawieszenia w prawach członkowskich,
- uchwalanie statutu i jego zmian,
- rozpatrywanie wniosków zgłoszonych przez delegatów i władze PZSzach,
- uchwalanie Regulaminu Dyscyplinarnego PZSzach,
- zatwierdzanie sprawozdań finansowych PZSzach, które powinny być wcześniej ocenione przez biegłego rewidenta.

Zgodnie z § 21 ust. 11 statutu Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów może być zwołane:

- a) z własnej inicjatywy Zarządu,
- b) na wniosek Komisji Rewizyjnej,
- c) na wniosek przynajmniej 50% Wojewódzkich Związków Szachowych,
- d) na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Delegatów PZSzach.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów jest zwoływane przez Zarząd w nieprzekraczalnym terminie trzech miesięcy od daty przyjęcia wniosku i może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach objętych wnioskiem o jego zwołanie (§ 21 ust. 12 statutu).

W okresie objętym kontrolą odbyło się jedno Walne Sprawozdawcze Zgromadzenie Delegatów w dniu 20 września 2020 r., które zgodnie z § 21 ust. 10 statutu zostało zwołane przez Zarząd PZSzach.

Zgodnie z § 21 ust. 8 statutu Zarząd był zobowiązany do powiadomienia członków zwyczajnych o terminie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia przynajmniej 30 dni przed terminem Zjazdu za pośrednictwem strony internetowej PZSzach oraz pocztą elektroniczną wysłaną na adresy e-mail członków zwyczajnych.

Zarząd zawiadomił członków zwyczajnych o Walnym Zgromadzeniu poprzez publikację w dniu 19 sierpnia 2020 r. na stronie internetowej Związku komunikatu organizacyjnego, do którego załączone były porządek oraz regulamin obrad Walnego Zgromadzenia. Powyższy komunikat został również przekazany w dniu 20 sierpnia 2020 r. członkom zwyczajnym za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Walne Zgromadzenie Delegatów zgodnie z regulaminem obrad odbyło się w formie zdalnej za pośrednictwem platformy internetowej MS Teams.

W obradach Walnego Zgromadzenia w dniu 20 września 2020 r. uczestniczyło 59 delegatów na 65 uprawnionych. Komisja Mandatowa, stwierdziła prawomocność Walnego Zgromadzenia.

Przedmiotem obrad było w szczególności: przedstawienie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Zarządu PZSzach⁹ oraz rocznego sprawozdania finansowego za 2019 rok¹⁰, przedstawienie sprawozdania Komisji Rewizyjnej.

Przebieg obrad Walnego Sprawozdawczego Zgromadzenia Delegatów był zgodny z przyjętym porządkiem obrad, regulaminem obrad oraz postanowieniami statutu.

⁹ Uchwała Walnego Sprawozdawczego Zgromadzenia Delegatów nr 4/2020 z dnia 20 września 2020 r.

¹⁰ Uchwała Walnego Sprawozdawczego Zgromadzenia Delegatów nr 2/2020 z dnia 20 września 2020 r.

2) Zarząd PZSzach

Zgodnie z postanowieniami statutu, w okresie między Walnymi Zgromadzeniami Delegatów Związkiem kieruje Zarząd, liczący od dziewięciu do 11 członków, w tym Prezesa, Wiceprezesów, Skarbnika i członków Zarządu (§ 25 ust. 1 i 2 statutu). Kadencja Zarządu trwa cztery lata, a jego wybór odbywa się w głosowaniu tajnym na zwyczajnym lub nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Delegatów (§ 19 ust. 1 statutu). W pierwszej kolejności wybierany jest w odrębnym głosowaniu Prezes Zarządu, a następnie pozostali członkowie Zarządu (§ 23 ust. 3 statutu). Funkcję Prezesa Zarządu można pełnić nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje (§ 19 ust. 2 statutu). Kompetencje Zarządu zostały określone w § 26 statutu. Szczegółowy sposób realizacji kompetencji został określony w Regulaminie Zarządu PZSzach¹¹. Postanowienia Regulaminu Zarządu PZSzach były spójne ze statutem.

Zarząd PZSzach funkcjonujący w okresie objętym kontrolą, został wybrany przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów w dniu 16 września 2018 r. w 10-osobowym składzie (prezes oraz dziewięciu członków Zarządu)¹². W trakcie kadencji dwóch członków Zarządu złożyło rezygnację z pełnionych funkcji¹³. Zgodnie z § 20 ust. 1 statutu Zarząd PZSzach dokooptował do swojego składu nowych członków w miejsce tych, którzy ustąpili¹⁴.

W następstwie rezygnacji w 2020 r. jednego z członków Zarządu i dokooptowania na jego miejsce nowej osoby, Związek w dniu 06 marca 2020 r. złożył wniosek do Krajowego Rejestru Sądowego¹⁵ o zmianę danych w zakresie składu Zarządu. Zmiany te zostały jednak zgłoszone do KRS po terminie wskazanym w art. 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 112, z późn. zm.)¹⁶. KRS dokonał wnioskowanych zmian.

Wszyscy członkowie Zarządu potwierdzili pisemnymi oświadczeniami, że nie będą łączyli tej funkcji z funkcją w innych władzach Związku; nie prowadzą działalności gospodarczej związanej z realizacją przez Związek jego zadań statutowych; nie posiadali w spółkach prawa handlowego prowadzących działalność gospodarczą związaną z realizacją przez Związek jego zadań statutowych więcej niż 10% akcji lub udziałów przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek; nie byli współnikami spółki osobowej prawa handlowego prowadzącej działalność gospodarczą związaną z realizacją przez Związek jego zadań statutowych; nie byli osobami, które były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia publicznego.

Posiedzenia Zarządu PZSzach

Zgodnie z postanowieniami statutu (§ 25 ust. 3) oraz Regulaminu Zarządu, posiedzenia Zarządu powinny odbywać się przynajmniej raz na kwartał. W okresie objętym kontrolą odbyły się łącznie tylko trzy posiedzenia Zarządu, z czego jedno posiedzenie odbyło się w siedzibie Związku¹⁷, zaś dwa posiedzenia odbyły się w trybie online¹⁸. Prezes Zarządu

¹¹ W okresie objętym kontrolą obowiązywał Regulamin Zarządu PZSzach przyjęty uchwałą nr 81/11/2018 Zarządu z 18 listopada 2018 r. Uchwałą nr 24/03/2020 Zarządu z 4 marca 2020 r. przyjęty został nowy Regulamin Zarządu PZSzach.

¹² Radosław Jedynak – Prezes PZSzach, członkowie Zarządu: Maciej Cybulski, Paweł Dudziński, Krzysztof Góra, Artur Jakubiec, Kamila Kałużna, Robert Siekanka, Aleksander Sokółski, Łukasz Turlej, Paweł Zaskalski.

¹³ Paweł Dudziński złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu w dniu 10 lutego 2020 r. Maciej Cybulski złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu w dniu 11 stycznia 2021 r.

¹⁴ Uchwałą nr 17/02/2020 Zarządu PZSzach z 17 lutego 2020 r. dokooptowano Panią Annę Mrozińską do składu Zarządu. Uchwałą nr 2/01/2021 Zarządu PZSzach z 20 stycznia 2021 r. dokooptowano Pana Szymona Pieczewskiego do składu Zarządu.

¹⁵ Dalej: „KRS”.

¹⁶ Zgodnie z art. 22 ustawy o KRS, wniosek o wpis do Rejestru powinien być złożony nie później niż w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

¹⁷ Posiedzenie Zarządu w dniu 08 lutego 2020 r.

PZSzach wyjaśnił że „(...) z uwagi na trudną sytuację epidemiologiczną i wprowadzeniem na terytorium kraju poważnych obostrzeń związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się COVID-19 w roku 2020 odbyły się tylko trzy z czterech wymaganych zebrań zarządu Polskiego Związku Szachowego. W okresie od marca do czerwca 2020 roku życie szachowe w kraju całkowicie zamarło w związku z tym w II kwartale roku nie zdołaliśmy przeprowadzić wymaganego statutem zebrania. Odkąd sytuacja w drugiej połowie roku 2020 ustabilizowała się, zebrania odbywają się zgodnie z planem za pośrednictwem platformy internetowej”.

Przebieg posiedzeń Zarządu dokumentowano w formie protokołów, które zgodnie z Regulaminem Zarządu były zatwierdzane stosowną uchwałą Zarządu¹⁹ oraz publikowane na stronie internetowej Związku.

Zgodnie z § 25 ust. 5 statutu Zarząd podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, w obecności przynajmniej połowy członków. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego obrad. W okresach pomiędzy swymi posiedzeniami Zarząd mógł podejmować uchwały w trybie określonym w Regulaminie Głosowań Elektronicznych (§ 25 ust. 4 statutu). W okresie objętym kontrolą obowiązywał:

- do 10 marca 2020 r. Regulamin Głosowań Elektronicznych Zarządu PZSzach przyjęty uchwałą nr 96/10/2017 Zarządu z 10 października 2017 r. wraz ze zmianami przyjętymi chwałą nr 103/11/2017 z 26 listopada 2017 r.;
- od 11 marca 2020 r. Regulamin Głosowań Elektronicznych Zarządu PZSzach przyjęty uchwałą nr 28/03/2020 Zarządu z 11 marca 2020 r.

W okresie objętym kontrolą Zarząd PZSzach podjął 79 uchwał. Wszystkie uchwały zgodnie z Regulaminem Zarządu były publikowane na stronie internetowej Związku.

Sprawozdania PZSzach

a) Sprawozdanie z działalności Związku.

W okresie objętym kontrolą, Zarząd Związku sporządził sprawozdanie z działalności Związku za okres od 17 czerwca 2019 roku do 20 września 2020 r., które zgodnie z art. 9 ust. 7 *ustawy o sporcie* zostało rozpatrzone i przyjęte przez Walne Sprawozdawcze Zgromadzenie Delegatów 20 września 2020 r.²⁰

b) Sprawozdanie finansowe za 2019 rok.

W okresie objętym kontrolą, Zarząd sporządził sprawozdanie finansowe PZSzach za 2019 rok, które zostało zbadane przez biegłego rewidenta i zatwierdzone przez Walne Sprawozdawcze Zgromadzenie Delegatów 20 września 2020 r.²¹, na podstawie art. 9 ust. 6 i ust. 7 *ustawy o sporcie* oraz § 22 lit. l statutu.

Biegły rewident w opinii z 17 września 2020 r. dotyczącej sprawozdania finansowego za 2019 rok stwierdził, że sprawozdanie:

- 1) przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej PZSzach na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok

¹⁸ Posiedzenie Zarządu w dniu 02 sierpnia 2020 r. oraz 07 listopada 2020 r.

¹⁹ Uchwała nr 30/03/2020 z 24 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia protokołu z zebrania Zarządu z dnia 08 lutego 2020 r., uchwała nr 75/11/2020 z 27 listopada 2020 r. w sprawie akceptacji protokołu obrad z 02 sierpnia 2020 r. oraz uchwała nr 29/03/2021 z 01 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia protokołu z zebrania Zarządu z dnia 07 listopada 2020 r.

²⁰ Uchwała nr 4/2020 z 20 września 2020 r.

²¹ Uchwała nr 2/2020 z 20 września 2020 r.

obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;

- 2) jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi PZSzach przepisami prawa oraz Statutem Związku;
- 3) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Jednocześnie biegły rewident zwrócił uwagę, że Zarząd PZSzach nie dotrzymał terminów dotyczących podpisania sprawozdania finansowego za 2019 rok. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 roku w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 570, z późn. zm.) termin do sporządzenia sprawozdania finansowego za 2019 rok został ustalony do dnia 30 czerwca 2020 r. Trzech spośród 10 członków Zarządu PZSzach podpisało sprawozdanie finansowe dopiero we wrześniu 2020 r. przez co nie dotrzymali powyższego terminu.

Sprawozdanie finansowe za 2019 rok oraz sprawozdanie z działalności Związku zostały przesłane do Ministra Sportu w terminie określonym w art. 9 ust. 8 ustawy o sporcie, celem publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej²².

3) Komisja Rewizyjna

Zgodnie ze statutem, Komisja Rewizyjna składa się z pięciu członków w tym: przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza (§ 28 ust. 1 statutu). Kadencja Komisji Rewizyjnej trwa cztery lata, a jej wybór odbywa się w głosowaniu tajnym na zwyczajnym lub nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Delegatów (§ 18 ust. 1 statutu). Komisja Rewizyjna funkcjonująca w PZSzach w okresie kontrolowanym została powołana w pięcioosobowym składzie na czteroletnią kadencję przez Walne Sprawozdawczo-Wyborcze Zgromadzenie Delegatów 18 czerwca 2017 r.

Kompetencje i tryb pracy Komisji Rewizyjnej określone zostały w § 28 statutu oraz Regulaminie działania Komisji Rewizyjnej²³. Regulamin Komisji Rewizyjnej jest jednolity z postanowieniami statutu Związku.

Zgodnie z § 28 ust. 2 statutu, Komisja Rewizyjna przeprowadza, przynajmniej raz w roku, kontrolę całokształtu działalności Związku, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki finansowej pod względem celowości, rzetelności i gospodarności działań. Sprawozdanie z kontroli powinno zostać opublikowane na stronie internetowej PZSzach. Protokoły z przeprowadzonych kontroli Komisja Rewizyjna przekazuje Zarządowi PZSzach. Procedura kontroli została opisana w Regulaminie działania Komisji Rewizyjnej.

W trakcie kontroli Związek nie przedstawił żadnych sprawozdań i protokołów z kontroli potwierdzających przeprowadzenie przez Komisję Rewizyjną w 2020 roku kontroli, zgodnie z wymogiem określonym w statucie. Prezes PZSzach wyjaśnił, że *„Komisja Rewizyjna nie przeprowadziła prawidłowej i rzetelnej kontroli, nie przedstawiono mi żadnego zawiadomienia o jej planowaniu, jej zakresie i terminie. Z uwagi na powyższe nie przedstawiono też protokołu pokontrolnego. Członkowie Komisji Rewizyjnej pojawiali się w siedzibie związku od czasu do czasu, często bez zapowiedzi żądając dostępu do materiałów związkowych. Nie mam wiedzy co i jak sprawdzano, pracę wykonywano na zasadzie ad hoc”*.

²² Pismo PZSzach z dnia 30 września 2020 roku.

²³ Regulamin działania Komisji Rewizyjnej PZSzach został przyjęty przez Komisję Rewizyjną w dniu 09 kwietnia 2018 r.

Kontrola wykazała, iż Komisja Rewizyjna Związku w 2020 r. nie zrealizowała obowiązku określonego w § 28 statutu Związku, tj. dokonywania co najmniej raz w roku kontroli całokształtu działalności Związku ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki finansowej pod względem celowości, rzetelności i gospodarności działań.

Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej

Zgodnie ze statutem oraz Regulaminem działalności Komisja Rewizyjna przedkłada Walnemu Zgromadzeniu Delegatów sprawozdanie ze swojej działalności. W okresie objętym kontrolą, Komisja Rewizyjna sporządziła sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej za 2019 rok, które zostało przedłożone na Walnym Sprawozdawczym Zgromadzeniu Delegatów 20 września 2020 r.

4. Przynależność do międzynarodowej federacji sportowej.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt 4 ustawy o sporcie, Związek powinien przynależeć do międzynarodowej federacji sportowej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Podczas kontroli ustalono, że Związek przynależy do Międzynarodowej Federacji Szachowej (FIDE).

II. Realizacja dotacji celowych

1) Umowa nr 2020/0613/0092/UDot/DS/01/MZ dotycząca dofinansowania zadania publicznego ze środków budżetu państwa zawarta dnia 12 listopada 2020 r. pomiędzy PZSzach a Ministrem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Umowa została zawarta w ramach realizacji Programu „Sport dla Wszystkich” w ramach upowszechniania sportu w społeczeństwie poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu różnych grup społecznych i środowiskowych ogłoszonego decyzją nr 50 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 8 listopada 2019 r.²⁴

Zgodnie z ww. umową na realizację zadania pn. *III Branżowe Mistrzostwa Polski w szachach* PZSzach otrzymał ze środków budżetu państwa dotację w kwocie 15.000,00 zł, stanowiącej 70,09%²⁵ całkowitych kosztów zadania wynoszących 21.400,00 zł. W umowie określono wkład własny Związku w realizację zadania w wysokości 6.400,00 zł. W ramach przyznanej dotacji kwotę kosztów pośrednich ustalono na 1.350,00 zł. Termin realizacji zadania publicznego został ustalony na okres od dnia 01 maja do dnia 31 grudnia 2020 r. Przyznane środki finansowe Związek zobowiązał się wykorzystać przez zapłatę za zrealizowane zadanie do dnia określonego w umowie jako termin końcowy wykonania zadania, tj. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Szczegółowy zakres zadania dofinansowanego ze środków budżetu państwa określony został w załącznikach 1-3 do umowy²⁶.

Środki dotacji w kwocie 15.000,00 zł przekazano na rachunek bankowy Związku zgodnie z harmonogramem zawartym w § 3 ust. 6 umowy o dofinansowanie tj. w dniu 02 grudnia 2020 r.

²⁴ Dz. Urz. Ministra Sportu i Turystyki, poz. 77.

²⁵ Zgodnie z § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego nie mógł wynieść więcej niż 70,09%.

²⁶ Zakres rzeczowy zadania (załącznik nr 1), Plan rzeczowo-finansowy zadania publicznego (załącznik nr 2), Plan finansowy kosztów pośrednich (załącznik nr 3).

Do powyższej umowy zawarto aneks nr 1 z 04 grudnia 2020 r., który wprowadzał zmiany zakresu rzeczowo-finansowego umowy o dofinansowanie, poprzez przeniesienie środków finansowych w ramach poszczególnych rodzajów kosztów. Zmiany były podyktowane zmianą sposobu realizacji imprezy na formę online.

Zgodnie z terminem określonym w § 8 ust. 2 umowy o dofinansowanie, Związek przedstawił w dniu 29 stycznia 2021 r. sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego, według którego wykorzystał dotację w pełnej kwocie, tj. 15.000,00 zł. Rozliczenie końcowe zostało przyjęte przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w dniu 17 lutego 2021 r. na kwotę 15.000,00 zł.

Jak wynika ze sprawozdania końcowego, w ramach realizacji zadania publicznego ze środków dotacji Związek sfinansował następujące rodzaje kosztów:

- koszty bezpośrednie, w tym:
 - a) dyplomy, medale, puchary: 2.000,00 zł, co stanowiło 13,3% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - b) zakup i produkcja materiałów promocyjnych, w tym w szczególności banerów, koszulek, plakatów, gadżetów (bez nagród i ubiorów): 250,00 zł, co stanowiło 1,7% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - c) transport uczestników, urzędzeń i sprzętu: 1.500,00 zł, co stanowiło 10% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - d) promocja przedsięwzięcia, wsparcie logistyczne, działania marketingowe, usługi wydawnicze: 900,00 zł, co stanowiło 6% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - e) obsługa sędziowska: 2.400,00 zł, co stanowiło 16% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - f) obsługa techniczna: 5.200,00 zł, co stanowiło 34,7% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - g) obsługa informatyczna: 1.000,00 zł, co stanowiło 6,7% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - h) zakwaterowanie: 400,00 zł, co stanowiło 2,7% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
- koszty pośrednie: 1.350,00 zł, co stanowiło 9% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji, w tym:
 - a) koszty związane z wynajmem lokalu biurowego i opłatami eksploatacyjnymi: 350,00 zł;
 - b) wynagrodzenia osób obsługujących zadanie: 1.000,00 zł.

W ramach kontroli zbadano 17 dowodów księgowych (faktury, rachunki, listy płac wraz z potwierdzeniem ich opłacenia, umowy cywilnoprawne) rozliczonych w ramach dotacji celowej na łączną kwotę 15.000,00 zł, co stanowiło 100% udzielonej dotacji celowej.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dla zadania objętego umową o dofinansowanie, zgodnie z obowiązkiem określonym w § 4 ust. 1 umowy, Związek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków na realizację zadania

zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. W PZSzach założono konta syntetyczno-analityczne dla dofinansowanego zadania.

- wydatki zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem wynikającym z zawartej umowy dotacji i w terminie w niej określonym, tj. do dnia 31 grudnia 2020 r.
- poddane kontroli dowody księgowe zostały opatrzone adnotacją o sfinansowaniu ze środków dotacji celowej przyznanej umową nr 2020/0613/0092/UDot/DS/01/MZ, przy czym we wszystkich adnotacjach błędnie wskazano, że wydatek został sfinansowany ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zgodnie natomiast z § 4 ust. 2 umowy o dofinansowanie dokumenty powinny być opisane treścią „płatne ze środków Ministerstwa Sportu (...)”. Ponadto w przypadku jednego dokumentu w adnotacji wskazano inną kwotę dofinansowania w ramach dotacji aniżeli wykazaną w rozliczeniu umowy²⁷.
- w jednym przypadku faktyczna data wystawienia dowodu księgowego różniła się od daty wpisanej w rozliczeniu końcowym²⁸. Błąd ten nie ma wpływu na rozliczenie końcowe, jednocześnie Kontrola wskazuje, że tego typu błędy obniżają wiarygodność złożonego rozliczenia końcowego.
- dowody księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i zatwierdzone do wypłaty, jednakże nie zawierały adnotacji o sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym co narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym dowód księgowy powinien zawierać m.in. stwierdzenie sprawdzenia i podpis osoby odpowiedzialnej. Ponadto na jednym dowodzie księgowym nie było opisu merytorycznego²⁹.
- w żadnej ze zbadanych umów zleceń³⁰ oraz umów o dzieło³¹ nie określono obowiązku protokolarnego odbioru dzieł oraz zleconych prac. W umowach nie przewidziano potwierdzania przyjęcia dzieła/wykonania pracy poprzez podpisanie protokołu odbioru, co uniemożliwia stwierdzenie daty odbioru dzieła/pracy. Na rachunkach wystawionych na podstawie umów potwierdzano wykonanie pracy bez wskazania daty, co uniemożliwia stwierdzenie terminowości wykonania dzieł/prac przez Wykonawców oraz stwierdzenie dat przyjęcia dzieł/prac.
- w przypadku dwóch osób wynagrodzenie za obsługę sędziowską w trakcie Branzowych Mistrzostw Polski w szachach zostało wypłacone na podstawie dokumentu o nazwie *Ryczałt sędziowski*³². Oba dokumenty zostały wyszczególnione na Liście wypłat z umów cywilnoprawnych nr LPC 2020-12/001, pomimo iż nie spełniają one wymogów umowy cywilnoprawnej. Dokumenty te stanowią jedynie rozliczenie ryczałtu sędziowskiego i zawierają dane sędziego, informację o imprezie (nazwa, data, miejsce) oraz pełnionej funkcji sędziowskiej, wyliczenie ryczałtu oraz podpis sędziego.

²⁷ Dot. faktury nr 143/12/2020 z 28 grudnia 2020 r. – w adnotacji umieszczonej na fakturze wskazano, że dokument został opłacony ze środków dotacji w kwocie 131,10 zł, natomiast w rozliczeniu do umowy (w załączniku nr 8 – Zestawienie finansowe faktur) wskazano, że wydatek ten został sfinansowany ze środków dotacji w kwocie 131,00 zł.

²⁸ Faktura nr BC6775202 z 31 października 2020 r. (w rozliczeniu wpisana została data wystawienia 30 października 2020 r.).

²⁹ Faktura nr BC6909218 z 31 grudnia 2020 r.

³⁰ Umowy nr 2020-12/0147, 2020-12/0146, 2020-12/0136.

³¹ Umowy nr 2020-12/0132, 2020-12/0149.

³² Ryczałt sędziowski nr 2020-12/0131, 2020-12/0140.

2) Umowa nr 2020/0614/0092/UDot/DS/01/MZ dotycząca dofinansowania zadania publicznego ze środków budżetu państwa zawarta dnia 12 listopada 2020 r. pomiędzy PZSzach a Ministrem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Umowa została zawarta w ramach realizacji Programu „Sport dla Wszystkich” w ramach upowszechniania sportu w społeczeństwie poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu różnych grup społecznych i środowiskowych ogłoszonego decyzją nr 50 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 8 listopada 2019 r.

Zgodnie z ww. umową na realizację zadania pn. *VI Mistrzostwa Polski Administracji Publicznej w Szachach* PZSzach otrzymał ze środków budżetu państwa dotację w kwocie 20.000,00 zł, stanowiącej 72,46%³³ całkowitych kosztów zadania wynoszących 27.600,00 zł. W umowie określono wkład własny Związku w realizację zadania w wysokości 7.600,00 zł. W ramach przyznanej dotacji kwotę kosztów pośrednich ustalono na 1.800,00 zł. Termin realizacji zadania publicznego został ustalony na okres od dnia 01 maja do dnia 31 grudnia 2020 r. Przyznane środki finansowe Związek zobowiązał się wykorzystać przez zapłatę za zrealizowane zadanie do dnia określonego w umowie jako termin końcowy wykonania zadania, tj. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Szczegółowy zakres zadania dofinansowanego ze środków budżetu państwa określony został w załącznikach 1-3 do umowy³⁴.

Środki dotacji w kwocie 20.000,00 zł przekazano na rachunek bankowy Związku zgodnie z harmonogramem zawartym w § 3 ust. 6 umowy o dofinansowanie tj. w dniu 25 listopada 2020 r.

Do powyższej umowy zawarto aneks nr 1 z 04 grudnia 2020 r., który wprowadzał zmiany zakresu rzeczowo-finansowego umowy o dofinansowanie, poprzez przeniesienie środków finansowych w ramach poszczególnych rodzajów kosztów. Zmiany były podyktowane zmianą sposobu realizacji imprezy na formę online.

Zgodnie z terminem określonym w § 8 ust. 2 umowy o dofinansowanie, Związek przedstawił w dniu 29 stycznia 2021 r. sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego, według którego wykorzystał dotację w pełnej kwocie, tj. 20.000,00 zł. Rozliczenie końcowe zostało przyjęte przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w dniu 17 lutego 2021 r. na kwotę 20.000,00 zł.

Jak wynika ze sprawozdania końcowego, w ramach realizacji zadania publicznego ze środków dotacji Związek sfinansował następujące rodzaje kosztów:

- koszty bezpośrednie, w tym:
 - a) dyplomy, medale, puchary: 2.000,00 zł, co stanowiło 10% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - b) zakup i produkcja materiałów promocyjnych, w tym w szczególności banerów, koszulek, plakatów, gadżetów (bez nagród i ubiorów): 1.000,00 zł, co stanowiło 5% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - c) transport uczestników, urządzeń i sprzętu: 2.000,00 zł, co stanowiło 10% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;

³³ Zgodnie z § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego nie mógł wynieść więcej niż 72,46%.

³⁴ Zakres rzeczowy zadania (załącznik nr 1), Plan rzeczowo-finansowy zadania publicznego (załącznik nr 2), Plan finansowy kosztów pośrednich (załącznik nr 3).

- d) promocja przedsięwzięcia, wsparcie logistyczne, działania marketingowe, usługi wydawnicze: 2,544,24 zł, co stanowiło 12,7% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
- e) obsługa sędziowska: 2.400,00 zł, co stanowiło 12% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
- f) obsługa techniczna: 5.600,00 zł, co stanowiło 28% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
- g) obsługa informatyczna: 1.655,76 zł, co stanowiło 8,3% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
- h) zakwaterowanie: 400,00 zł, co stanowiło 2% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
- i) inne koszty niezbędne do realizacji zadania: 600,00 zł, co stanowiło 3% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
- koszty pośrednie: 1.800,00 zł, co stanowiło 9% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji, w tym:
 - a) zakup niezbędnego sprzętu, materiałów i urządzeń biurowych: 400,00 zł;
 - b) wynagrodzenia osób obsługujących zadanie: 1.400,00 zł.

W ramach kontroli zbadano 24 dowody księgowe (faktury, rachunki, listy płac wraz z potwierdzeniem ich opłacenia, umowy cywilnoprawne) rozliczone w ramach dotacji celowej na łączną kwotę 20.000,00 zł, co stanowiło 100% udzielonej dotacji celowej.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- całkowity koszt realizacji zadania publicznego wyniósł 27.803,57 zł i był o 203,57 zł wyższy od pierwotnie planowanego, przy czym nie wpłynęło to na wysokość dofinansowania, które pozostało bez zmian – na skutek tego zwiększył się udział środków własnych PZSzach w kosztach realizacji zadania publicznego (28,1% w porównaniu do planowanego na poziomie 27,54%).
- dla zadania objętego umową o dofinansowanie, zgodnie z obowiązkiem określonym w § 4 ust.1 umowy, Związek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków na realizację zadania zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o *rachunkowości*, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. W PZSzach założono konta syntetyczno-analityczne dla dofinansowanego zadania.
- wydatki zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem wynikającym z zawartej umowy dotacji i w terminie w niej określonym, tj. do dnia 31 grudnia 2020 r.
- poddane kontroli dowody księgowe zostały opatrzone adnotacją o sfinansowaniu ze środków dotacji celowej przyznanej umową nr 2020/0614/0092/UDot/DS/01/MZ, przy czym we wszystkich adnotacjach błędnie wskazano, że wydatek został sfinansowany ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zgodnie natomiast z § 4 ust. 2 umowy o dofinansowanie dokumenty powinny być opisane treścią „*płatne ze środków Ministerstwa Sportu (...)*”.

- w dwóch przypadkach faktyczna data wystawienia dowodu księgowego różniła się od daty wpisanej w rozliczeniu końcowym³⁵. Błędy te nie mają wpływu na rozliczenie końcowe, jednocześnie Kontrola wskazuje, że tego typu błędy obniżają wiarygodność złożonego rozliczenia końcowego.
- dowody księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i zatwierdzone do wypłaty, jednakże nie zawierały adnotacji o sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym co narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy *o rachunkowości*, zgodnie z którym dowód księgowy powinien zawierać m.in. stwierdzenie sprawdzenia i podpis osoby odpowiedzialnej.
- w żadnej ze zbadanych umów zleceń³⁶ oraz umów o dzieło³⁷ nie określono obowiązku protokolarnego odbioru dzieł oraz zleconych prac. W umowach nie przewidziano potwierdzania przyjęcia dzieła/wykonania pracy poprzez podpisanie protokołu odbioru, co uniemożliwia stwierdzenie daty odbioru dzieła/pracy. Na rachunkach wystawionych na podstawie umów potwierdzano wykonanie pracy bez wskazania daty, co uniemożliwia stwierdzenie terminowości wykonania dzieł/prac przez Wykonawców oraz stwierdzenie dat przyjęcia dzieł/prac.
- w przypadku trzech osób wynagrodzenie za obsługę sędziowską w trakcie Branżowych Mistrzostw Polski w szachach zostało wypłacone na podstawie dokumentu o nazwie *Ryczałt sędziowski*³⁸. Oba dokumenty zostały wyszczególnione na Liście wypłat z umów cywilnoprawnych nr LPC 2020-12/001, pomimo iż nie spełniają one wymogów umowy cywilnoprawnej. Dokumenty te stanowią jedynie rozliczenie ryczałtu sędziowskiego i zawierają dane sędziego, informację o imprezie (nazwa, data, miejsce) oraz pełnionej funkcji sędziowskiej, wyliczenie ryczałtu oraz podpis sędziego.

3) Umowa nr 2020/0073/0053/Sub.C/DS-SN/3/MSa o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków finansowych Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zawarta dnia 01 lipca 2020 r. pomiędzy PZSzach a Ministrem Sportu.

Umowa została zawarta w ramach realizacji „Programu Upowszechniania Sportu Osób Niepełnosprawnych w 2020 roku” ogłoszonego decyzją nr 40 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 8 listopada 2019 r.³⁹

Zgodnie z ww. umową na realizację zadania pn. *Organizacja obozów sportowych PZSzach* otrzymał ze środków FRKF dotację w kwocie 40.000,00 zł, stanowiącej 80%⁴⁰ całkowitych kosztów zadania wynoszących 50.000,00 zł. W umowie określono wkład własny Związku w realizację zadania w wysokości 10.000,00 zł. W ramach przyznanej dotacji kwotę kosztów pośrednich ustalono na 3.600,00 zł. Termin realizacji zadania publicznego został ustalony na okres od dnia 06 czerwca do dnia 06 sierpnia 2020 r. Przyznane środki finansowe Związek zobowiązał się wykorzystać przez zapłatę za zrealizowane zadanie w terminie określonym powyżej.

³⁵ Faktura nr FO0003P122000272664U z 29 grudnia 2020 r. (w rozliczeniu wpisana została data wystawienia 28 grudnia 2020 r.) oraz faktura nr 05/11/2020 z 30 listopada 2020 r. (w rozliczeniu wpisana została data wystawienia 11 grudnia 2020 r.).

³⁶ Umowy nr 2020-12/0135, 2020-12/0145, 2020-12/0148.

³⁷ Umowy nr 2020-12/0133, 2020-12/0150.

³⁸ Ryczałt sędziowski nr 2020-12/0138, 2020-12/0139 oraz 2020-12/0130.

³⁹ Dz. Urz. Ministra Sportu i Turystyki, poz. 67, ze zm.

⁴⁰ Zgodnie z § 3 ust. 3 umowy o dofinansowanie procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego nie mógł wynieść więcej niż 80%.

Szczegółowy zakres zadania dofinansowanego ze środków FRKF określony został w załącznikach 1-3 do umowy⁴¹.

Środki dotacji w kwocie 40.000,00 zł przekazano na rachunek bankowy Związku zgodnie z harmonogramem zawartym w § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie tj. w dniu 10 lipca 2020 r.

Zgodnie z terminem określonym w § 9 ust. 1 umowy o dofinansowanie, Związek przedstawił w dniu 03 września 2020 r. sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego, według którego wykorzystał dotację w pełnej kwocie, tj. 40.000,00 zł. Rozliczenie końcowe zostało przyjęte przez Ministra Sportu w dniu 25 września 2020 r. na kwotę 40.000,00 zł.

Jak wynika ze sprawozdania końcowego, w ramach realizacji zadania publicznego ze środków dotacji Związek sfinansował następujące rodzaje kosztów:

- koszty bezpośrednie, w tym:
 - a) obsługa instruktorska i trenerska: 3.510,00 zł, co stanowiło 8,8% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - b) obsługa techniczna: 890,00 zł, co stanowiło 2,2% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - c) wyżywienie: 16.000,00 zł, co stanowiło 40% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - d) zakwaterowanie: 16.000,00 zł, co stanowiło 40% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
- koszty pośrednie: 3.600,00 zł, co stanowiło 9% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji, w tym:
 - a) zakup niezbędnego sprzętu, materiałów i urządzeń biurowych: 400,00 zł;
 - b) wynagrodzenia osób obsługujących zadanie: 3.200,00 zł.

W ramach kontroli zbadano 7 dowodów księgowych (faktury, rachunki, listy płac wraz z potwierdzeniem ich opłacenia, umowy cywilnoprawne) rozliczonych w ramach dotacji celowej na łączną kwotę 40.000,00 zł, co stanowiło 100% udzielonej dotacji celowej.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dla zadania objętego umową o dofinansowanie, zgodnie z obowiązkiem określonym w § 4 ust. 1 umowy, Związek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków na realizację zadania zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. W PZSzach założono konta syntetyczno-analityczne dla dofinansowanego zadania.
- przedstawiony w rozliczeniu wykaz dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków w ramach dotacji celowej zawiera dane zgodne z okazanymi dowodami księgowymi.
- wydatki zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem wynikającym z zawartej umowy dotacji i w terminie w niej określonym, tj. od dnia 06 czerwca do dnia 06 sierpnia 2020 r.

⁴¹ Zakres rzeczowy zadania (załącznik nr 1), preliminarz rzeczowo-finansowy kosztów zadania (załącznik nr 2), preliminarz finansowy kosztów pośrednich (załącznik nr 3).

- poddane kontroli dowody księgowe zostały opatrzone adnotacją o sfinansowaniu ze środków dotacji celowej przyznanej umową nr 2020/0073/0053/Sub.C/DS-SN/3/MSa.
- dowody księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i zatwierdzone do wypłaty, jednakże wszystkie poddane badaniu faktury⁴² nie zawierały adnotacji o sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym co narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym dowód księgowy powinien zawierać m.in. stwierdzenie sprawdzenia i podpis osoby odpowiedzialnej.
- w żadnej ze zbadanych umów zleceń⁴³ nie określono obowiązku protokolarnego odbioru zleconych prac. W umowach nie przewidziano potwierdzania wykonania pracy poprzez podpisanie protokołu odbioru, co uniemożliwia stwierdzenie daty odbioru pracy. Na rachunkach wystawionych na podstawie umów potwierdzano wykonanie pracy bez wskazania daty, co uniemożliwia stwierdzenie terminowości wykonania prac przez Wykonawców oraz stwierdzenie dat przyjęcia prac.

4) Umowa nr 2020/0118/0053/Sub.B/DS-SWD/12/AM o dofinansowanie realizacji zadania publicznego ze środków finansowych Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zawarta dnia 04 czerwca 2020 r. pomiędzy PZSzach a Ministrem Sportu.

Umowa została zawarta w ramach realizacji Programu „Sport Wszystkich Dzieci” ogłoszonego decyzją nr 41 Ministra Sportu i Turystyki z dnia 8 listopada 2019 r.⁴⁴

Zgodnie z ww. umową na realizację zadania pn. *Edukacja przez szachy w szkole* PZSzach otrzymał ze środków FRKF dotację w kwocie 250.000,00 zł, stanowiącej 62,59%⁴⁵ całkowitych kosztów zadania wynoszących 399.430,00 zł. W umowie określono wkład własny Związku w realizację zadania w wysokości 149.430,00 zł. W ramach przyznanej dotacji kwotę kosztów pośrednich ustalono na 22.720,00 zł. Termin realizacji zadania publicznego został ustalony na okres od dnia 02 stycznia do dnia 31 grudnia 2020 r. Przyznane środki finansowe Związek zobowiązał się wykorzystać przez zapłatę za zrealizowane zadanie w terminie określonym powyżej.

Szczegółowy zakres zadania dofinansowanego ze środków FRKF określony został w załącznikach 1-3 do umowy⁴⁶.

Środki finansowe FRKF w łącznej kwocie 250.000,00 zł przekazano na rachunek bankowy Związku zgodnie z harmonogramem zawartym w § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie tj.:

- 1) 1 transza 125.000,00 zł do dnia 09 czerwca 2020 r.;
- 2) 11 transza 125.000,00 zł do dnia 06 lipca 2020 r.

Zgodnie z terminem określonym w § 10 ust. 1 umowy o dofinansowanie, Związek przedstawił w dniu 29 stycznia 2021 r. sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego, według którego wykorzystał dotację w pełnej kwocie, tj. 250.000,00 zł. Rozliczenie końcowe zostało przyjęte przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w dniu 02 lutego 2020 r. na kwotę 250.000,00 zł.

⁴² Faktura nr 07/06/2020 z 24 czerwca 2020 r., FVO2020/12112 z 16 czerwca 2020 r., FAV/665237 z 13 lipca 2020 r., A00284/2020 z 17 lipca 2020 r., FVB 35/2020 z 31 lipca 2020 r., 1/08/2020 z 04 sierpnia 2020 r.

⁴³ Umowy nr 2020-06/0037, 2020-06/0038, 2020-06/0042, 2020-06/0041.

⁴⁴ Dz. Urz. Ministra Sportu i Turystyki, poz. 68, ze zm.

⁴⁵ Zgodnie z § 3 ust. 3 umowy o dofinansowanie procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego nie mógł wynieść więcej niż 70%.

⁴⁶ Zakres rzeczowy zadania (załącznik nr 1), preliminarz kosztów bezpośrednich (załącznik nr 2), preliminarz kosztów pośrednich (załącznik nr 3).

Jak wynika ze sprawozdania końcowego, w ramach realizacji zadania publicznego ze środków dotacji Związek sfinansował następujące rodzaje kosztów:

- koszty bezpośrednie, w tym:
 - a) zakup i dystrybucja sprzętu sportowego: 59.400,00 zł, co stanowiło 23,76% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
 - b) obsługa instruktorska/trenerska: 167.880,00 zł, co stanowiło 67,15% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji;
- koszty pośrednie: 22.720,00 zł, co stanowiło 9,09% ogólnych kosztów sfinansowanych ze środków dotacji, w tym:
 - a) koszty związane z wynajmem lokalu: 720,00 zł;
 - b) wynagrodzenia osób obsługujących zadanie: 22.000,00 zł.

W ramach kontroli zbadano 12 dowodów księgowych (faktury, rachunki, listy płac wraz z potwierdzeniem ich opłacenia, umowy cywilnoprawne) rozliczonych w ramach dotacji celowej na łączną kwotę 250.000,00 zł, co stanowiło 100% udzielonej dotacji celowej.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- całkowity koszt realizacji zadania publicznego wyniósł 399.742,61 zł i był o 312,61 zł wyższy od pierwotnie planowanego, przy czym nie wpłynęło to na wysokość dofinansowania, które pozostało bez zmian – na skutek tego zwiększył się udział środków własnych PZSzach w kosztach realizacji zadania publicznego (37,46% w porównaniu do planowanego na poziomie 37,41%).
- zgodnie z § 9 ust. 1 umowy dotacyjnej Związek przekazywał do Ministerstwa comiesięczne sprawozdania merytoryczno-finansowe z realizacji zadania.
- dla zadania objętego umową o dofinansowanie, zgodnie z obowiązkiem określonym w § 5 ust. 1 umowy, Związek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków na realizację zadania zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o *rachunkowości*, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. W PZSzach założono konta syntetyczno-analityczne dla dofinansowanego zadania.
- wydatki zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem wynikającym z zawartej umowy dotacji i w terminie w niej określonym, tj. od dnia 02 stycznia do dnia 31 grudnia 2020 r.
- poddane kontroli dowody księgowe zostały opatrzone adnotacją o sfinansowaniu ze środków dotacji celowej przyznanej umową nr 2020/0118/0053/Sub.B/DS-SWD/12/AM, przy czym we wszystkich adnotacjach błędnie wskazano, że wydatek został sfinansowany ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zgodnie natomiast zgodnie z § 5 ust. 3 umowy o dofinansowanie dokumenty powinny być opisane treścią „*płatne ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (...)*”. Ponadto w przypadku dwóch dokumentów w adnotacji wskazano inną kwotę dofinansowania w ramach dotacji aniżeli wykazaną w rozliczeniu umowy⁴⁷.

⁴⁷ Dot. faktury nr 1616/G/11/2020 z 17 listopada 2020 r. – w adnotacji umieszczonej na fakturze wskazano, że dokument został opłacony ze środków dotacji w kwocie 54.434,00 zł, natomiast w rozliczeniu do umowy (w załączniku nr 10 – Zestawienie finansowe faktur) wskazano, że wydatek ten został sfinansowany ze środków dotacji w kwocie 54.434,69 zł oraz faktury nr 2342/G/12/2020 z 29 grudnia 2020 r. – w adnotacji umieszczonej na fakturze wskazano, że dokument został opłacony ze

- dowody księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i zatwierdzone do wypłaty, jednakże poddane badaniu faktury⁴⁸ nie zawierały adnotacji o sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym co narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym dowód księgowy powinien zawierać m.in. stwierdzenie sprawdzenia i podpis osoby odpowiedzialnej.
- w zestawieniu finansowym faktur (rachunków) stanowiącym załącznik nr 10 do rozliczenia końcowego umowy dotacyjnej w poz. 12 wykazano błędnie dokument księgowy o nr 91/2020 na kwotę 720,00 zł. W trakcie kontroli przedstawiono dwie inne faktury⁴⁹, które powinny być uwzględnione w rozliczeniu zamiast wskazanego wyżej dokumentu. Powyższy błąd nie ma wpływu na rozliczenie końcowe umowy. jednocześnie Kontrola wskazuje, że ww. błędy obniżają wiarygodność złożonego rozliczenia końcowego.
- w ramach realizowanego zadania *Edukacja przez szachy w szkole* prowadzone były zajęcia szachowe dla dzieci. Trenerzy i instruktorzy prowadzący zajęcia otrzymywali wynagrodzenie w wysokości 40 zł za godzinę zajęć. W ramach umowy o dofinansowanie ze środków FRKF sfinansowane zostały wynagrodzenia 87 osób na łączną kwotę 167.880,00 zł. Z każdym z ww. osób Związek zawarł umowę zlecenie na prowadzenie zajęć szachowych w terminie od dnia 30 września 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. W trakcie kontroli badaniu poddano 17 umów wraz z rachunkami i potwierdzeniami przelewów. W żadnej ze zbadanych umów zleceń⁵⁰ nie określono obowiązku protokolarnego odbioru zleconych prac. W umowach nie przewidziano potwierdzania wykonania pracy poprzez podpisanie protokołu odbioru, co uniemożliwia stwierdzenie daty odbioru pracy. Na rachunkach wystawionych na podstawie umów potwierdzano wykonanie pracy bez wskazania daty, co uniemożliwia stwierdzenie terminowości wykonania prac przez Wykonawców oraz stwierdzenie dat przyjęcia prac.
- z środków dotacji Związek dokonał zakupu sprzętu sportowego (2.355 szt. szachownic tekturowych, 2.354 kompletów figur szachowych i 157 szachownic demonstracyjnych) na łączną kwotę 59.400,00 zł. Sprzęt został zakupiony u jednego dostawcy, który został wybrany w procedurze konkursowej, przy czym konkurs dotyczył dostawy tylko części zakupionego sprzętu (tj. 2.160 sztuk szachownic, 2.160 kompletów figur szachowych oraz 144 sztuk szachownic demonstracyjnych). Zakup pozostałej ilości sprzętu został dokonany bez ogłaszania nowego konkursu.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, wnoszę o:

1. Terminowe przesyłanie wniosków do Krajowego Rejestru Sądowego, zgodnie z art. 22 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.
2. Przestrzeganie zapisów Statutu PZSzach w zakresie częstotliwości zwoływania posiedzeń Zarządu Związku.

środków dotacji w kwocie 4.966,00 zł, natomiast w rozliczeniu do umowy (w załączniku nr 10 – Zestawienie finansowe faktur) wskazano, że wydatek ten został sfinansowany ze środków dotacji w kwocie 4.965,31 zł.

⁴⁸ Faktura nr 1616/G/11/2020 z 17 listopada 2020 r., 2342/G/12/2020 z 29 grudnia 2020 r.

⁴⁹ Faktura nr 08644/GN/SR/09/2020/A3 z 01 września 2020 r. oraz nr 11112/GN/SR/12/2020/A3 z 01 grudnia 2020 r.

⁵⁰ Umowy nr UC Edu/014/09/2020, UC Edu/009/09/2020, UC Edu/030/09/2020, UC Edu/055/09/2020, UC Edu/039/09/2020, UC Edu/041/09/2020, UC Edu/064/09/2020, UC Edu/069/09/2020, UC Edu/070/09/2020, UC Edu/071/09/2020, UC Edu/076/09/2020, UC Edu/029/09/2020, UC Edu/034/09/2020, UC Edu/005/09/2020, UC Edu/028/09/2020, UC Edu/049/09/2020, UC Edu/044/09/2020.

3. Realizację przez Komisję Rewizyjną obowiązku przeprowadzenia co najmniej raz w roku kontroli całokształtu działalności Związku.
4. Terminowe sporządzanie i zatwierdzanie przez Zarząd Związku sprawozdań finansowych.
5. Poprawienie błędnych adnotacji dotyczących dofinansowania ze środków dotacji na kontrolowanych dokumentach księgowych.
6. Rzetelne opisywanie na dowodach księgowych informacji o kwocie sfinansowanej ze środków dotacji.
7. Rzetelne sporządzanie rozliczeń końcowych do umów dotacyjnych, w szczególności wskazywania prawidłowych dokumentów źródłowych potwierdzających wydatki poniesione z środków dotacji oraz dat ich wystawienia.
8. Każdorazowe umieszczanie na dowodzie księgowym opisu merytorycznego oraz sprawdzanie dowodów księgowych pod względem formalno-rachunkowym.
9. Zabezpieczenie interesów Związku poprzez:
 - określanie w zawieranych umowach cywilnoprawnych obowiązku odpowiedniego dokumentowania realizacji i odbioru wykonanej pracy/dzieła,
 - wzmocnienie nadzoru nad prawidłowością rozliczenia zadań wynikających z zawartych umów cywilnoprawnych przez wykonawców,
10. Dokonywanie wypłaty wynagrodzenia dla osób realizujących zadania związane z obsługą sędziowską na podstawie zawartych z tymi osobami umów cywilnoprawnych określających przedmiot wykonywanych zadań i termin ich realizacji, wynagrodzenie przysługujące wykonawcy i warunki jego wypłaty.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zwracam się do Pana o przedstawienie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Piotr Gliniński